

Tipkaart 17 Voorkomen van gevaarlijke stoffen in zeecontainers

Werkgevers moeten volgens de Arbowetgeving hun werknemers beschermen. Dat doen ze aan de hand van een pakket aan maatregelen (de 'arbeidshygiënische strategie'). Deze maatregelen zijn hiërarchisch ingedeeld. Waarbij geldt dat de risico's zoveel mogelijk bij de bron worden aangepakt. Daarna volgen algemene maatregelen. Pas als laatste komt het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen aan de orde.

De werkgever onderzoekt eerst de mogelijkheden op hoger niveau voordat er wordt overgegaan op maatregelen uit een lager niveau. Het is alleen toegestaan een niveau te verlagen als daar goede redenen voor zijn (technische, uitvoerende en economische redenen). Dit noem je het redelijkerverwijsprincipe. De afweging maak je voor elk niveau opnieuw. Hieronder staan de maatregelen genoemd op hiërarchische volgorde.

Bronaanpak

Bronaanpak betekent dat de schadelijke stof wordt vervangen door een minder schadelijke stof. Of het toepassen van een andere methode waarbij geen stoffen nodig zijn, zoals een hittebehandeling. Bronaanpak heeft het meeste succes als alle bedrijven in de logistieke keten op de hoogte zijn van de verandering. En als er duidelijke afspraken worden gemaakt.

Voorbeelden van bronaanpak:

1. Vervang het gebruik van methylbromide (biocide) in houten verpakkings- en stuwmaterialen door:
 - Hittebehandeling (HT) in plaats van biociden (MB).
 - Kunststof (bv kunststof pallets) in plaats van hout.
 - Slipsheets in plaats van houten pallets.
2. Beperk het gebruik van MDF en multiplex. Maar ook andere hechthouten en geperste producten, zoals kisten en platen. Deze worden vaak afgekeurd vanwege een te hoge concentratie formaldehyde.
3. Vermijd het gebruik van gevaarlijke stoffen bij ongediertebestrijding in het product (tabak, vijgen, etc.). Het is beter om bijvoorbeeld een hitte- of zuurstofbehandeling toe te passen. Gespecialiseerde bedrijven voeren deze behandelingen uit.
4. Vervang gevaarlijke stoffen door stoffen die minder schadelijk zijn. Bijvoorbeeld:
 - Gebruik andere stoffen tijdens het productieproces (zoals andere lijmsorten).
 - Reinig of verleng de houdbaarheid van het product met minder schadelijke producten.
 - Kies voor verpakkingsmaterialen waarbij geen gevaarlijke stoffen vrijkomen.Beperk het gebruik van gevaarlijke stoffen altijd tot het minimum.
5. Maak gebruik van gereinigde zeecontainers (ADR rn 1.4.2.3).
Let op: sommige reinigingsproducten kunnen schadelijke stoffen bevatten.

Algemene maatregelen:

Neem technische maatregelen als niet kan worden voorkomen dat zeecontainers gevaarlijke gassen bevatten. Een bekend voorbeeld is ventilatie. Andere maatregelen zijn:

- Laat producten uitdampen (bijvoorbeeld 1 dag), voordat ze verpakt en in een zeecontainer worden opgeslagen (ketenafpraak).
- Zorg voor voldoende ventilatieopeningen van de zeecontainer (ketenafpraak).
Vaak zijn ventilatieopeningen van zeecontainers afgeplakt. Dit gebeurt tijdens het gassen. Maar ook om te voorkomen dat ongedierte of water in de zeecontainer kan komen. Door het afplakken is er helemaal geen ventilatie meer mogelijk. Spreek met ketenpartners af dat de ventilatieopeningen van de zeecontainer altijd vrij blijven. En dat eventuele tape of resten daarvan worden verwijderd. Controleer het resultaat van de gemaakte afspraken. Maak gebruik van zeecontainers met meerdere ventilatieopeningen als producten gevaarlijke stoffen kunnen uitdampen.
- Laat ruimte boven de lading vrij voor ventilatie (bijvoorbeeld minimaal 30 cm) (ketenafpraak).
- Zet vóór het binnegaan en lossen van een vrijgegeven zeecontainer de deuren open (bijvoorbeeld 1 uur).

Organisatorische maatregelen

Goede communicatie met ketenpartners is nodig om de problemen rond zeecontainers succesvol aan te pakken. Leg afspraken contractueel vast als die leiden tot minder gassen in zeecontainers. Vermeld daarin ook de consequenties die volgen als één van de ketenpartners zich niet aan de afspraken houdt.

Stel ketenpartners op de hoogte van:

- Wijzigingen in de ketenaanpak.
- Meetresultaten van gevaarlijke stoffen.
- Oorzaken die de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen verklaren.
- Incidenten.

Goed onderling ketenbeheer leidt niet alleen tot minder metingen en incidenten, maar komt ook ten goede aan de lading die door onnodig gassen kan worden aangetast.